

UCHWAŁA Nr RIO.II-00312-120/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 21 stycznia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości sfinansowania deficytu i prawidłowości planowanej kwoty długu przedstawionych przez Gminę Łomża

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 7), art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.) oraz zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących:

Skład Orzekający w osobach:

Marlena Stachurska-Janczyło	- przewodnicząca
Beata Chmielewska	- członek
Agnieszka Gerasimiuk	- członek

opiniuje pozytywnie

możliwość sfinansowania deficytu określonego w uchwale budżetowej Gminy Łomża oraz prawidłowość planowanej kwoty długu Gminy Łomża, wynikającej z zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań, o której mowa w art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, z zastrzeżeniem do wysokości nadwyżek operacyjnych na lata 2026-2035.

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował niniejszą opinię w oparciu o uchwały Rady Gminy Łomża z dnia 30 grudnia 2024 r.: Nr VIII/71/24 w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Łomża na 2025 rok oraz Nr VIII/70/24 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2025-2035 wraz z prognozą kwoty długu i spłaty zobowiązań na lata 2025-2035.

W budżecie 2025 roku Rada uchwaliła podstawowe wielkości w następujących wysokościach:

- dochody ogółem 106 020 341,21 zł, w tym: bieżące 73 791 522,68 zł, majątkowe 32 228 818,53 zł;
- wydatki ogółem 116 071 519,16 zł, w tym: bieżące 60 555 541,11 zł, majątkowe 55 515 978,05 zł;
- przychody w łącznej wysokości 12 788 377,95 zł;
- rozchody w kwocie 2 737 200 zł.

W związku z tak przyjętą konstrukcją budżetu deficyt wyniesie 10 051 177,95 zł i zgodnie z treścią § 5 uchwały Nr V/36/24 ma on zostać pokryty przychodami pochodzącymi z:

- zaciąganych kredytów w kwocie 5 262 800 zł;

- wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w kwocie 3 085 799,98 zł;
- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu w kwocie 1 702 577,97 zł.

Powyższe źródła pokrycia deficytu są zgodne z postanowieniami art. 217 ust. 2 pkt 2, 6 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Analiza sprawozdań budżetowych oraz finansowych j.s.t., w tym bilansu z wykonania budżetu Gminy za 2023 rok sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2023 r., jak również przewidywanego wykonania budżetu za rok 2024 określonego w załączniku Nr 1 do projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej wskazuje, iż Gmina nie będzie w posiadaniu przychodów niezbędnej do zaangażowania w roku 2025. Skład Orzekający wziął jednak pod uwagę informacje zawarte zarówno w załączniku Nr 4 do uchwały Nr VIII/71/24 stanowiącym plan przychodów i rozchodów budżetu na 2025 rok, jak i w objaśnieniach przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łomża na lata 2025-2035 (załącznik Nr 3 do uchwały Nr VIII/70/24), gdzie wskazano, iż kwota 1 702 577,97 zł ujęta w planie przychodów (§ 905) pochodzi ze środków z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, które wpłynęły na wyodrębnione rachunki bankowe w 2024 r. z przeznaczeniem na rok 2025. W związku z powyższym Skład Orzekający uznaje, iż gmina będzie w posiadaniu zaangażowanych w budżecie roku 2025 środków wewnętrznych.

Wynik z działalności bieżącej Gminy w roku 2025 zamyka się nadwyżką operacyjną w wysokości 13 235 981,57 zł, wypełniając tym samym dyspozycję wynikającą z art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Z uchwały Nr VIII/70/24 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2025-2035 wraz z prognozą kwoty długu i spłaty zobowiązań na lata 2025-2035 wynika, że Gmina zamierza spłacić zaciągnięty dług do końca 2035 roku. Najwyższa wartość długu wystąpi w 2025 roku i wyniesie ona 22 847 600,04 zł. W kolejnych latach będzie sukcesywnie maleć, ponieważ gmina, do końca okresu, na jaki została sporządzona prognoza, nie planuje zaciągania zobowiązań o charakterze dłużnym. Ma to związek z prognozowaniem budżetów nadwyżkowych przeznaczanych na spłatę zobowiązań dłużnych. Ponadto we wszystkich latach objętych Prognozą zostanie zachowana relacja, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 ustawy o finansach publicznych) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności we wzorze). W roku 2025 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wyniesie 5,56 % przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o plan III kwartału 2024 r. stanowiącym 10,28 %. Maksymalny dopuszczalny wskaźnik obliczony w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy wyniesie 10,10 %. W kolejnych latach margines pomiędzy ustaloną, planowaną wartością wskaźnika, a jego dopuszczalnym ustawowo pułapem będzie kształtował się pomiędzy 11,25 % w 2026 roku a 22,10% w roku 2035.

Przyjęty w prognozie plan zachowania powyższej relacji oparty jest przede wszystkim na założeniu w latach 2025 – 2035 realizacji nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami a wydatkami bieżącymi, uwzględniających wymogi reguły wydatkowej z art. 242 ustawy o finansach publicznych, które będą miały istotny wpływ na zachowanie relacji z art. 243. Wielkości te w sposób znaczący odbiegają one od nadwyżek wypracowanych w latach historycznych. Analizując powyżej opisaną sytuację Skład Orzekający wziął pod uwagę informacje zawarte w

Objaśnieniach, gdzie wskazano, iż: *W latach następnych zakłada się wzrostowy trend wpływów z tego podatku (podatek od nieruchomości) i zwiększanie dochodów będących konsekwencją planowanego wzrostu stawek podatkowych oraz corocznego przyrostu przedmiotów opodatkowania związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynków mieszkalnych. Nadto należy zwrócić uwagę, że samorząd Gminy Łomża dysponuje także możliwością znacznego zwiększenia dochodów własnych, mimo dokonanej podwyżki na 2025 r. Możliwości te wynikają z obowiązujących obecnie stawek podatków lokalnych, które należą do najniższych w regionie. Obowiązujące stawki podatków od nieruchomości, w stosunku do stawek ogłoszonych przez Ministra Finansów, są niższe o ponad 33%.* **Skład Orzekający ponawia jednak zastrzeżenie, które zawarł już w uchwale Nr RIO.II-00311-91/2024 z dnia 9 grudnia 2024 r. w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łomża na lata 2025-2035 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2025-2035, iż realizacja przyjętych w WPF wskaźników jest w znacznym stopniu uzależniona od realistyczności planowanych na poszczególne lata struktur budżetu. Dlatego w ocenie Składu Orzekającego niezbędne jest nieprzerwane monitorowanie realizacji założeń przedstawionych w Prognozie, celem urzeczywistnienia zakładanych w WPF wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych wskaźników obsługi długu (m.in. zakładanych nadwyżek operacyjnych). Niezrealizowanie nadwyżek operacyjnych w zakładanych wysokościach wpłynie negatywnie na kształtowanie się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych i może zagrozić prawidłowości uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach objętych Prognozą.**

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji.

POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Marlena Stachurska-Janczyło